

Vienā plostā

Strenču 3x3 saietā avīze, 12. jūlijs

Svētdiena. Mācekļi domīgi kasa galvu – jābūvē **pirmais plosts.**

Strenču
pamatskola.

Auzīnu ģimene – Baiba,
Rolands un viņu trīs meitas:
Madara, Dārta un Elīza.

Augsim par meistariem!

Mīlie, laipni lūgti Strenču 3x3 saietā! Katrs 3x3 saiets ir īpašs, jo to veido cilvēki – ģimenes, draugi, bērni, jaunieši un seniori, kuri ir gatavi dalīties savās zināšanās, pieredzē un priekā būt kopā. Paldies ikvienam, kurš atbraucis uz Strenčiem, lai šī nedēļa kļūtu par daļu no mūsu kopīgā stāsta.

Šī saietā tēma ir amats. Latviešu valodā šim vārdam ir plaša nozīme. Tas ir gan prasme, ko apgūstam un pilnveidojam, gan atbildība par darbu, ko darām, gan aicinājums darīt to pēc labākās sirdsapziņas. Amats māca pacietību, neatlaidību un cieņu pret darbu. Tas atgādina, ka īsts meistars rodas ne tikai no zināšanām, bet arī no vēlmes mācīties un nodot tās tālāk.

Arī 3x3 savā ziņā ir amats. Šeit mācāmies latviešu valodu, dziesmas, dejas, prasmes, tradīcijas un dzīvesziņu. 3x3 iepazīstam savu kultūras mantojumu kopīgās sarunās, darbā, ievirzēs, rotaļās, vakara dziesmās un

aizraujošās diskusijās. Tas ir veids, kā latviskums tiek saglabāts un nodots no paaudzes paaudzē.

Šonedēļ ikvienam būs iespēja gan mācīties, gan būt skolotājam – iet ceļu no mācekļa līdz meistaram. Kāds pirmo reizi paņems rokās instrumentu, kāds iemācīsies jaunu dziesmu, kāds dalīsies savā meistara pieredzē vai vienkārši atradīs laiku sarunai. Tieši šādos brīžos veidojas 3x3 īstā vērtība – kopiena, kurā ikviens ir svarīgs un kurā katrs var dot savu ieguldījumu.

Šis ir otrais mūsu ģimenes vadītais 3x3 saiets. Pirmais bija Mālpilī, un tā savā ziņā bija nodeva Rolanda senčiem, jo viņa vecāki un vecvecāki nāk no Mālpils puses. Savukārt Baibas dzimtā pilsēta ir Strenči. Baiba te ir dzimusi, augusi, gājusi skolā, šeit joprojām dzīvo Baibas vecāki, tāpēc viņai Strenču 3x3 ir kā atgriešanās mājās.

Strenči ir Latvijas plostnieku galvaspilsēta. Te jau kopš seniem laikiem pa Gauju uz jūru ir pludināti koki,

un plostnieku tradīcija Strenčos joprojām tiek uzturēta dzīva – katru pavasari te notiek plostnieku svētki. Prieks skatīties, kā Strenči, maza pilsēta pie Lgaunijas robežas, ir ļoti sakopti un skaisti. Te jaušama spēcīga kopiena, kas uztur pilsētas garu, cilvēki te ir pretimnākoši un draudzīgi. Rīkojot saietu, mēs ļoti izjutām un pat izbaudījām vietējo ļaužu smaidus un vēlmi palīdzēt. Vietējie mums patiešām ir liels atbalsts ar idejām un ieteikumiem, par kuriem mēs paši pat nebūtu iedomājušies.

Novēlam, lai šis saiets ir piepildīts ar zinātkāri, atvērtību un prieku. Lai pietiek laika mācīties, radīt, satikties un būt kopā. Lai katram no mums izdodas spert platu mācekļa soli, augot par meistaru – krietnu amata pratēju. Lai, dodoties mājās, katrs aizved līdzi ne tikai jaunas prasmes un idejas, bet arī sajūtu, ka piederam kopienai, kurā latviskās vērtības dzīvo cilvēkos un viņu darbos.

Lai mums visiem izdodas skaista un iedvesmojoša 3x3 nedēļa Strenčos!

Baiba un Rolands Auziņi,
Strenču 3x3 saietā vadītāji

Ko darīsim šodien un rīt

Svētdiena, 12. jūlijs

12.00–14.00 Ierašanās Strenčos, reģistrēšanās, iekārtošanās.

14.00–14.45 Pusdienas

15.00–16.30 Saieta atklāšana

16.30–18.45 Spēle "Iepazīsti Strenčus"

19.00–19.45 Vakariņas

20.00–21.45 Iepazīšanās vakars

21.45–22.00 Vakara pasaciņa, vakara dziesma

22.00–23.00 Danči bērniem un ģimenēm

23.00–... Danči pieaugušajiem, nīkšana

Pirmdiena, 13. jūlijs

8.00–8.40 Ķermeņa un gara atmodināšana

9.00–9.30 Brokastis

9.40–10.20 Rīta TV, rīta dziesma

10.35–12.45 Rīta ievirzes

13.00–13.45 Pusdienas

14.00–16.30 Pēcpusdienas ievirzes

16.30–17.00 Brīvbrīdis

17.00–18.45 Pievakares ievirzes.

Apvārsnī – stāsti un sarunas par Valmieras novadu.

19.00–19.45 Vakariņas

20.00–21.45 Vakars ar Strenču plostniekiem pie Gaujas. Skatīsimies dokumentālo filmu "Plostam jāiet plostā" un tiksimies ar tās veidotājiem.

21.45–22.00 Vakara pasaciņa, vakara dziesma

22.00–23.00 Danči bērniem un ģimenēm, vakara viesis

23.00–... Danči pieaugušajiem, nīkšana

Ar Gauju nejoko!

Nedēļa solās būt karsta. Strenču vienīgās peldvietas ir Gaujā. Atceries un atgādini citiem, ka Gauja ir spēcīga upe, kas prasa, lai to respektē. Vietējie ļaudis ir pārbaudījuši, ka šogad laba, lēzena peldvieta ir pie pirts, bet arī tur bērni drīkst iet peldēties tikai kopā ar vecākiem. Arī pusaudžiem un jauniešiem, kam šķiet, ka viņi ir patstāvīgi, jābūt ļoti prātīgiem – atgādiniet draugs draugam, ka ar Gauju nejoko.

Par drošu nedēļu Strenčos!

Lai nedēļa aizritētu droši, svarīgi būt gataviem visām situācijām, tāpēc:

- Seko līdzi operatīvajiem norādījumiem no saieta vadības 3x3 kopienas čatā **ĀRKĀRTAS NOTIKUMI**.
- Atskatot iestādes evakuācijas trauksmei, pamet telpas un dodies uz tuvāko pulcēšanās punktu – no skolas dodies uz stadionu, no mūzikas skolas – uz laukumu pāri ielai, no viesu nama – uz vietu, kur atrodas basketbola grozs, no kultūras nama – uz mašīnu stāvlaukumu.

● Saņemot telefonā šūnu apraides brīdinājumu, ievēro norādījumus. Dronu apdraudējuma – oranžā brīdinājuma – gadījumā patveries telpās, ievērojot divu sienu principu. Ja telpās nokļūt nav iespējams, atrodi drošu patvērumu apvidū. Patvērumu drīkst pamest tikai pēc brīdinājuma atcelšanas.

● Netuvojies meža zvēriem, nebaro tos un nefotografēies kopā ar tiem.

● Redzot, ka apdraudēta cilvēku dzīvība un veselība, zvani **112** un saieta vadītājiem. Baiba – **29288567**, Rolands – **29365307**.

5 svarīgas ziņas

- Info centrs atrodas skolas otrajā stāvā. Ja tev kaut kas nav skaidrs, nāc un jautā, palīdzēsim.
- Automašīnu novieto tam paredzētajās vietās, kas ne vienmēr būs tieši blakus dzīvesvietai.
- Pēc ēdienreizēm traukus neatstāj uz galda, bet aiznes uz vietu, kur tie jānoliek.
- Kārtību un tīrību istabiņā uztur paši tās iemītnieki.

● Strenču krāna ūdens ir labs – lej savā pudelē un dzer droši!

Vārds redakcijai

Mēs visi esam vienā plostā

Cik labi, ka atradi laiku palasīt Strenču 3x3 avīzes pirmo numuru. Tas nozīmē, ka esam vienā plostā.

Gribi zināt, kāpēc avīzei dots tieši šāds nosaukums? Tam ir stāsts! Ik gadu Rīgas Latviešu biedrības Latviešu valodas attīstības kopa sadarbībā ar Latvijas Rakstnieku savienību rīko aptauju, lai noskaidrotu iepriekšējā gada vārdu, nevārdu un spārnoto teicienu. 2025. gadā par uzvarētāju kategorijā "Spārnotais teiciens" atzina režisora Ginta Zilbaloža vārdus "Mēs visi esam vienā laivā", ko viņš sacīja, saņemot "Oskaru" par animācijas filmu "Straume". Tas mums ļoti noderēja, meklējot trāpīgāko nosaukumu Strenču 3x3 avīzei. Tik vienkārši – Strenči ir Latvijas plostnieku

galvaspilsēta, un mēs te šonedēļ būsimeši kopā vienā nodomā, domā un ritmā. Tātad – mēs visi esam vienā plostā. Tā arī radās avīzes nosaukums "Vienā Plostā".

Strenču 3x3 saieta avīze iznāks katru vakaru ap vakariņu laiku. Katrai ģimenei pienākas viens eksemplārs, tādēļ jau laikus norunājiet, kurš no jums to paņems. Avīzi veidos jaudīga komanda – redaktore būs Lolita Lūse, rakstītājas – Eva Eglāja-Kristsone, Iveta Celmiņa un Amanda Bergholde, fotogrāfēs Baiba Krūmiņa, bet visus burtus un bildes lapās sakārtos Madara Kitnere. Ja vēl kāds grib nākt palīgos – nāc, plostosim kopā. Zvani vai raksti: 20245436, Lolita.

P.S. Ja nosaukumam saskati kādus zemtekstus – laipni lūgti, mēs arī saskatām. Tāpēc vēl neesam izlēmušas, kā saukt mūs, avīzes veidotājas: plostnieces, plostiņas, plostītes vai plostotājas.

Katram savu meistarstiķi!

Sveiki un veseli, visi trīsreiztrīsnieki!

Tas ir patiesi priecīgs notikums, ka esam sapulcējušies vienai darbīgai, kopīgai nedēļai šeit, Ziemeļvidzemē, plostnieku galvaspilsētā Strenčos.

Saieta sagatavošanā ir ieguldīts daudzu cilvēku brīvprātīgs, sirds un godaprāta darbs divu gadu garumā. Gan 3x3 saieta darba grupa, gan vietējo ļaužu komanda ir sapņojusi, plānojusi, organizējusi un praktiski strādājusi, lai izveidotu šo nedēļu mums visiem neaizmirstamu – pozitīvu, darbīgu un piepildītu. Simtu paldies viņiem par to!

Amats... Amatam ir zelta pamats – tā tiek dziedāts kādā humoristiskā ziņģē: trādi-rīdi-rā. Un aiz šiem humorpilnajiem pantiem ir īsta, tīra patiesība. Ja tev tuvs

tavs amats, ja tu esi sava amata meistars, tu dzīvē nekad nepazuđisi. Ja tu esi amatnieks, tu strādā pa īstam, nevis tēlo darbu. Tu proti radīt īstas lietas, nevis atskaites un pārskatus, kaut dažreiz arī atskaišu pratība ir zelta vērts amats. Un, ja tu patiešām esi īsts amatnieks, tad tev ir iecerēts vai jau realizēts kas tāds, kas tautā tiek saukts par meistarstiķi!

Lai Strenču 3x3 būtu mums katram tāds meistarstiķis – latvietībā, sadarbībā, jaunu lietu izmēģināšanā, amatu un zināšanu tālāk nodošanā, spējā priecāties un lepoties, atvērtībā un īstumā!

Lai top!

Inese Krūmiņa, 3x3 kustības Latvijā vadītāja

Būt gan devējam, gan ņēmējam

Apsveicu jūs visus Strenču 3x3!

Sirsnīgs paldies Auziņu ģimenei un Strenču darba grupai par saieta organizēšanu un vadīšanu! Paldies Strenču ļaudīm par atbalstu, par to, ka uzņemāt mūs savās mājās! Paldies katram no jums par to, ka esat šeit!

Kas mums 3x3 šķiet visvērtīgākais? Kāpēc mēs te esam? Aicinu jūs vērot un padomāt par to, dalīties savās domās, lai mēs apzinīgāk varētu censties visu labo stiprināt un vairot. Man šķiet, ka mūs vieno kopīgās vērtības: latviskās – mīlestība un cieņa pret latviešu kultūru, tautu un valsti, un cilvēciskās – cieņa

pret cilvēku, atvērtība, pieņemšana, vienlīdzība, draudzība, savstarpējais atbalsts.

3x3 ir vide, kurā nešķirojam cilvēkus pēc vecuma, sabiedriskā vai finansiālā stāvokļa, jo esam viena saime neatkarīgi no tā, no kuras pasaules malas esam nākuši. Mēs uzrunājam cits citu ar “tu” un apzināmies, ka katrs no mums ir vērtīgs, vajadzīgs un līdzatbildīgs par to, lai saiets izdotos. Katram no mums ir jābūt gan devējam, gan ņēmējam.

Lai jums šī nedēļa palīdz stiprināt apziņu par savu pašvērtību, lepnumu un mīlestību uz Latviju, tās kultūru, tautu un

valsti! Lai tā palīdz novērtēt, cik labi ir būt kopā ar savējiem!

Līga Ruperte, 3x3 kustības mamma

Katrs saiets ir maza pērlīte

Tikko noslēdzies šī gada pirmais Latvijas 3x3 saiets Bebreņē. Veselu nedēļu dzīvojām tēmā “Es” – mācījāmies sevi saredzēt, sadzirdēt un sajūst.

Un nu jau klāt ir otrais Latvijas 3x3 saiets Strenčos ar tēmu “Amats”. Mūsaprāt, “es” un “amats” ir cieši saistīti. Vai es bez sava amata joprojām esmu es? Vai amats mani raksturo, veido un palīdz ieraudzīt pašam sevi? To šajā nedēļā noteikti varēsim kopā piedzīvot un pārdomāt.

3x3 ir kā skaista rota, kur katrs saiets ir maza pērlīte. Bebrene tajā jau

iemirdzējās, un nu savu īpašo mirdzumu pievienos Strenči.

Mīļais Strenču 3x3 dalībniek, lai Tev šī nedēļa ir koša, priekpilna un iedvesmojoša! Lai tajā ir satikšanās, darbs ar rokām un sirsi, prieks par kopā būšanu un katram sava atklāsmē. No sirsis vēlam saieta veidotājiem spēku, mieru, izturību un daudz prieka, redzot, kā ieguldītais darbs pārtop skaistā kopā būšanas nedēļā.

Ilze un Lauris Cekuli,
Bebrenes 3x3 saieta vadītāji

Dace un Mārtiņš.
Viņus abus
satiksīm saietā.

Šo nedēļu mājosiņ Strenču pamatskolā, kuras direktore ir Dace Gaigala.

Dace, kāpēc ir labi dzīvot Strenčos?
Strenči ir ekskluzīva dzīvesvieta – te ir labi audzināt bērnus, jo ir lielisks izglītības, kultūras, sporta un atpūtas piedāvājums gan ērti sasniedzamajā Valmierā, gan tepat Strenčos. Visu cieņu, ka mazpilsēta var uzturēt kori, orķestri, deju kolektīvus un tautas teātri. Strenčiem piemīt fantastisks mazpilsētas šarms, te ir ļoti pārdomāti sakopta dzīves vide. Cilvēki Strenčos mērķtiecīgi saka: “Hei, arī es gribu izdarīt ko labu savai pilsētai un kopienai!” Un, ja visi kopā grib izdarīt, tad arī izdara.

Strenčos esi vietējā?

Atgriezies Strenčos pēc studiju gadiem un esmu palikusi te daudz ilgāk, nekā savulaik domāju. Es degu par šo vietu. Esmu no Smiltenes puses, astoņus gadus mācījos Strenču pamatskolā – tā bija tuvākā skola. Mans vīrs Mārtiņš ir rīdzinieks, mums ir trīs nu jau pieauguši bērni – divi dēli un meita. Mārtiņš saietā vadīs ievirzi *Pie saimniekiem*, bet pirmdienas vakarā ierādīs, kā uzbūvēt balķu plostu.

Tu jau ilgi esi Strenču pamatskolas direktore.

Vēsturiski Strenčos bijusi neliela pamatskola. Pagājušajā gadsimtā, kad bija vairāk skolēnu, kādu laiku te bija

arī vidusskola. Kad mācījies es, atkal bija pamatskola, bet vēlāk uz brīdi – novada vidusskola. Tomēr ir loģiski, ka bīvajā izglītības iestāžu tīklā Strenčos ir pamatskola. Direktore esmu kopš 2010. gada, tātad – 16 gadus. Tieši pirms tam pusotru gadu biju sevis meklējumu studijās Japānā. Nebiju vēl atgriezies, kad kolēģi, mainoties pašvaldību sistēmai, lūdza pašvaldību mani iecelt par direktori. Viņi mani gaidīja.

Kā šobrīd klājas Strenču pamatskolai?

Mums ir ļoti labi – bez trauksmes. Biju klāt, kad Strenču pamatskola pārtapa par vidusskolu un pēc tam no vidusskolas atkal par pamatskolu. Kādu laiku vidusskolai bija pievienotas divas citas skolas – arī mazākumtautību skola Sedā. To mēs noslēdzām ar svētkiem un salidojumu, nevis gaušanos par to, ka mums kaut kas tiek atņemts.

Transformācijas ir pārdzīvotas un izdzīvotas. Rainis teicis: “Pastāvēs, kas pārvērtīsies.” Pašlaik Strenču pamatskolā mācās 200 skolēnu, kas ir ievērojami vairāk nekā tad, kad te mācījies es. Pie mums brauc skolēni no visām debess pusēm, tāpēc gausties nevaram, lai gan kopš tā laika, kad biju bērns, iedzīvotāju skaits Strenčos samazinājies divas reizes. Tuvākos 10–20 gadus neredzu risku, ka Strenču pamatskola varētu būt apdraudēta.

Kā tu satikies ar 3x3 saietu?

Strenču 3x3 saietā vadītāja Baiba Auziņa ir mana klasesbiedrene. Viņa teica: “Dace, es gribu 3x3 saietu Strenčos, bet kā lai to izdara – te viss ir tik mazs...”

Esam sevi definējuši kā kopienas skolu – mums jāstrādā kopienai un sabiedrībai. Tāpēc Baibai atgādināju savu svētāko pārliecību: nav svarīgi, kur tu esi, svarīgākais ir tas, ko tu gribi. Teicu: “Saki, kas vajadzīgs, un skatāties, ko varam izdarīt.”

Saieta organizēšana nav stāsts tikai par vienu ēku vai iestādi – tā ir iespēja pašvaldībai. Kopā ar saietā darba grupu skatījāmies, kas mums ir, runājām par to, kas vēl būtu vajadzīgs. Redzēju risinājumus un ar ideju un konkrētiem priekšlikumiem devos uz pašvaldību. Teicu, ka šo saietu vajag mums – 3x3 ir vajadzīgs Strenču cilvēkiem. Jā, tas būs izaicinājums, bet liekam spēkus kopā un darām labāko, ko varam. Bija skaidrs, ka tas būs grūti, bet ne jau viegli nākušais dod izaugsmi. Attiecības ir darbs, un šīs arī ir attiecības – ja manai valstij šo darbu vajag, nav ko apspriest, jādara. Un mums ir visas iespējas, lai izdotos.

Kā mēs tev, namamātei, varam palīdzēt?

Intuitīvi jūtu, ka cilvēkiem, kas brauc uz 3x3, ir savas tradīcijas un kopienas vērtības – tik stipras, ka lielākā daļa dalībnieku katru gadu grib tikties atkal. Apjaušu ģimeņu iecietības līmeni – 3x3 dalībnieki labi saprot, ka nebrauc uz viesnīcu, bet vienlaikus domāju par labāko, ko varam dot. Man ir sajūta, ka neatbrauks tikai prasītāji vai pakalpojuma ņēmēji, un tas ir superīgs pamats, lai mēs kopā varētu paveikt labas lietas.

Man palīdzēt var ar cilvēcīgu komunikāciju – ieskatīties acīs, pateikt labrīt, pateikt, kas ir forši, bet, ja kaut kas nav, palīdzēt atrast labāko risinājumu.

Šis tev būs pirmais 3x3 saiets. Ko tu gribētu tajā piedzīvot?

Pārskatīju programmu – ir ievirzes, kuras gribētos apmeklēt. 3x3 ir milzīga dāvana. Pieņem, ka kādā brīdī būšu nogurusi, bet mani uzlādēs pozitīvā patriotiskā enerģija. Zinu, ka izglītības jomā vari būt laimīgs arī vienkārši vērojot, kā viss notiek, un man tas ļoti der.

Šogad mūžībā devās divi 3x3 meistari – rotkalis Andris Grebis un valodnieks Austris Grasis.

No sirds paldies Andra atraitnei Gunai un Austras atraitnei Ievai – viņas bija ar mieru padalīties savās izjūtās ar 3x3 saimi.

Meistara piemiņai

Guna par Andri. Paņemt labāko un turpināt

“Andris aizgāja skaisti – uz manām rokām, saulainā 19. maija pēcpusdienā, tikko iznācis no savas darbnīcas, zem ziedošajiem ķiršu kokiem. Desmit bezgala garas minūtes un vēl vairāk nekā stundu ilgi, vēltīgi ārstu pūliņi. Sirds atteicās sadarboties, jo ļaunā slimība bija atņēmusi pārāk daudz spēku,” saka Andra atraitne Guna Grebe.

“Kā es jūtos? Ir smagi, it kā nevis viens, bet abi spārni aizlauzti... Bet esmu laimīga, ka Andra darbnīca – viņa lolojums par vietu, kur valda godīgums, profesionalitāte un amata prasmju pārmantojamība, – turpina dzīvot. Tajā strādā abi viņa izaudzinašie rotkaļi Jānis

Guna un Andris Daudzinājumā.

Bunka un Roberts Mežainis, kas ir bijuši arī 3x3 saietos.

Šādi brīži liek pārvērtēt visu savu bagāžu, un es zinu, cik daudz atdotu par to, ko vairs nevaru atgūt ne par kādu pasaules naudu. Kas atliek? Paņemt to labāko: vienkāršību, sirds skaidrību, kluso mīlestību un spēju degt par ideju. Paņemt

un turpināt. To arī visiem novēlu.

Pie Andra var aiziet ciemos Liepājas Līvu kapsētā. Pagaidām tur ir tikai maza oša koka plāksnīte ar vārdu, lai vieglāk atrast saulaino vietu pavisam netālu no Berči projektētās kapliņas. Ar vārnām arī tur var parunāt. Bet tā jau tikai piemiņas vieta, īstās atmiņas mēs nesam sirdī.”

Domādama, ko Andris šodien gribētu pateikt, Guna mums uzrakstīja viņa neuzrakstīto vēstuli 3x3 saimei.

“Sveiks! Sen neredzēts! Pag, pag, kad tad mēs tikāties? Laikam pagājušajā vasarā. Piedod, neatceros

Tavu vārdu, bet te jau visi tāpat savējie, gan sapratīs. Jā, jā, zinu, tam domātas vārdu kartes – izlasi un atkal aizmirsti. Bet, ja teiksi, ka bijī pie manis uz rotkalšanu Pelčos vai Rucavā, Saldū vai vēl kādā saietā tepat Latvijā vai Īrijā, Anglijā, Vācijā vai ASV, uzreiz atcerēšos, kur bija iekārtota darbnīca, un, visdrīzāk, arī Tevi atcerēšos. Nē, nu labi, nav jau tik traki – dažus melnā naktī uzreiz pazītu. Piemēram, Daigu Bitinieci – ievilkā viņa mani visā šajā padarīšanā, ko par 3x3 sauc. Vai Krūmiņmāti, kas teica, ka esmu gana laba kaluma.

Bija jau labi to vienu nedēļu gadā pa freiju nodzīvot – kas nekait! Paēd, nostrādā savu ievirzi, atkal paēd. Kāds censonis grib uzcirsties Daudzinājumam, nu, jāpalīdz viņam, lasi – viņiem, pēcpusdienā.

Amatu vajag saglabāt ar misijas apziņu

Tad jau nākamā ēdienreize klāt, un tad vakara junda. Nē, nē, ne jau pievakares ievirzes, ne jau Apvārsnis, pat ne Vakara pasaciņa, bet gan rotkalšanas nākamais cēliens. Tik šīs stundas bija maksas pasākums – viena alus pudele par padomu un līdzēšanu. Tā nu varēja uz Nīkšanu pie Tomašūna tikt ar savu alu. Nu, ja paspēja, protams. Šur tur jau gāja līdz pusnaktij. Ko lai dara, ja cilvēkam dikti vajag, – jāpalīdz pie pašdarinātā smukuma tikt.

Labi, labi, es jau tos savus kurzemnieka jociņus tā drusku... Bet patiesībā – kas tad man, man jau tik jāievirza. Bet, kad redzi, ka cilvēkam galva un rokas kopā darbojas, acis mirdz un ar ausīm viņš ne tikai klausās, bet arī sadzird, tad ir tas īstais filings. Tad jūti – jā, var sanākt lietaskoks. Un nav jau svarīgi, ko pēc tam darīsi: vai grāvi raksi, vai koka karotes grebsi, vai ķīņķēziņus datorā zīmēsi. Galvenais – galvu ar rokām saslēdz, tikai tad būs rezultāts.

Tāpēc jau mēs katru gadu kopā sanākam – lai būtu kāds rezultāts. Vai

taustāms, vai maķenīt prāts uzasināts, vai doma dziļāk ievirzīta. Mācīties vajag visu laiku un sekot jaunajam līdzi, un tad to jauno ar prātu un atbildīgi iestrādāt tajā, kas no paaudžu paaudzēm un seniem gadsimtiem nāk. Citādi uz vietas mīnāsimies un jēgas nebūs.

Un jaunajiem vaļū vajag dot. Ja paši nenāk, tad aiz rokas jāved kaut ducis – gan jau viens no tā visa bara būs tāds, kam šī lieta patīks. Ir jau mums arī kāds no trīsdesmitgadnieku paaudzes, kas rotkaļa amatu pieprot, tik visu laiku klāt jābūvē. Nē, ne jau dizainu. Šeit vajag kārtīgu roku darbu – pētīt un analizēt, kā vecie meistari strādājuši, un pašam to metālu locīt un locīt. Amatu vajag saglabāt ar misijas apziņu.

Bet nu mani ar labu pieminiet – ko varēju no sevis, to devu. Un, ja sanāk, tad Nīkšanā dziesmu uzdziediet. Tas sākums ar to Trīni tāds nekāds, bet:

*Lai latvju Saule nenoriet – nekad, nekad,
Lai latvju zobens nesarūs – nekad, nekad!”*

Ieva par Austris. Paldies, ka ļāvi iet blakus

“Kad pirms gadiem visiem kļuva skaidrs, ka mēs patiešām esam kopā, daudzus interesēja mūsu lielā vecuma starpība – 26 gadi. Jā, liela. Taču es Austrī neredzēju kungu, kas ir tik ļoti vecāks par mani, bet gan harismātisku cilvēku ar jaunības aizrautību it visās lietās. Mums saskanēja vērtības un joku izjūta. Un kā viņš spēlēja ģitāru! Un dziedāja! Es biju tikai viena no sievietēm, kurai sirds izkusa vienā mirklī. Taču viņš izvēlējās mani. Neizmērojams paldies viņam par to,” saka Austra atraitne Ieva Freinberga.

“Mēs iepazināmies Madlienas 3x3 saietā 1990. gadā, kad atbraucu viņu filmēt savam Latvijas TV raidījumam “Gadskārtu raksti”. Austris pārsteidza ar vienkāršību, necimperlēšanos kaut ko nodziedāt un savu zinātnieka skatījumu, kas norāva daudzus 90. gados tik ierastos tautiskā romantisma pļivurīšus no priekšstatiem par folkloru. Toreiz no viņa aizguvu terminu “vēlmju domāšana”, un tas, vērtējot parādības, man ļoti noder vēl šodien.

Gāja gadi, un Kazdangas 3x3 saietā 2009. gadā mēs jau pavisam noteikti bijām kopā. Brīvajā mikrofonā Austris savā neatkārtojamajā tembrā dziedāja “Triju dzejnieku mīlas vārdus” – “Un pār mani staro zvaigznes, tālē saules stari slīd; tad, kad tava lēnā roka manai pierī pāri slīd...” Un pieteica, ka tas ir veltījums viņa mīļajai Ievai. Ap 400 cilvēku lielā zālē! Dziedot viņam aizlūza balss... Ko vēl citu sieviete var vēlēties no sava mīļā cilvēka! Lai gan patiesībā tur varētu būt bijusi arī tukša zāle, jo es redzēju un dzirdēju tikai Austris. Un tā joprojām ir mana telefona zvanu melodija.

Austris bija misijas cilvēks, iedvesmotājs. Viņa dzīves uzdevums bija ne tikai darīt pašam, bet galvenokārt aizraut un mācīt citus. Viņš bija 3x3-nieks līdz dziļākajai dvēseles būtībai – skolotājs vairāk nekā simt 3x3 saietos visā pasaulē. Un kur vēl 2x2, vasaras skolas un nometnes!

Pēdējais 3x3 viņa mūžā bija pagājušā gada augustā – 3x3 Īrijā, kur viņš stāstīja par savu bagāto dzīvi.

Valodnieks, folklorists, dziesminieks, skolotājs. Erudīts un ārkārtīgi interesants sarunu biedrs. Austris vienmēr mudināja atmet stereotipus, nepieņemt uzreiz kādu gatavu verdiktu un aicināja uz diskusiju. Viņš bija gatavs diskutēt kaut visu nakti līdz rītam. Austrim ļoti sāpēja, ka joprojām, 35 gadus pēc neatkarības atjaunošanas, vēl nav notikusi diskusija par padomju okupācijas uzspiesto mantojumu valodniecībā. Un mēs paši nemanām, kā savā valodā turpinām nest šo okupāciju tālāk.

“Latvija ir tikai viena, citas mums nav,” vienmēr uzsvēra Austris. “Protams, te ir daudz ko uzlabot, taču jābūt laimīgiem, ka mums šāda valsts ir. Citām, daudz lielākām tautām, šādas laimes nav.” Un mūža otrajā pusē pēc dzīves ārpus Latvijas viņš bija laimīgs atgriezties savā tēvzemē, kur ieguva pats savu ideālo Latviju – Ģendertus, etnogrāfisku lauku sētu pie Skaņākalna.

Austris apzināti neieģādājās īpašumu Vācijā – lai neiesakņotos. Viņa mērķis bija skaidrs: atgriezties Latvijā. Ģendertos Austris izveidoja latviskās kultūras centru, kur ik gadu rīkoja Skaņākalna vasaras skolu pusaudžiem. Cik daudz bērnu te izauga par lieliskiem jauniešiem un kļuva par lepniem latviešiem! Tādiem

kā Austris. Šie jaunieši tagad jau paši rīko Skaņākalna vasaras skolu un vada nodarbības. Tas bija Austra piepildījums – ar savu piemēru iedvesmot paaudzes latvietībai.

Ģendertos svinēja gadskārtu svētkus. Jāņi Austrim bija paši svarīgākie. Vēl šopavasār, divas dienas pirms aiziešanas mūžībā, Austris bažījās, ka nevar taču slimnīcā gulēt līdz Jāņiem – tas viņam bija svarīgs atskaites punkts. Un negulēja arī. Šogad viņš Jāņu pūdēli cēla gaisā mīļā Dieviņa dārzos kopā ar saviem latviskās domas biedriem, kuru tur, augšā, nu jau ir krietni daudz.

Bez trim mazdēliem Austrim visvērtīgākās bija grāmatas. Tās viņš krāja aizgūtnēm. Vēl gulot slimnīcas gultā, īsi pirms aiziešanas, viņš pie tukšajām palātās sienām redzēja plauktus, pilnus ar grāmatām. Nu viņa vairāk nekā 30 tūkstošu vienību lielā trimdas grāmatu bibliotēka glabājas Ozolmuižas pilī Limbažu novadā.

Kad jūlija beigās Latvijā ieradīsies Austra brālis Uldis, Austra pelnus atdosim Zemes mātei. Viņš vēlējās atdusēties Bērzes kapos Dobeles novadā – līdzās savai mātei, mātai un tēvam. Viņš noteikti priecāsies tevi redzēt, ja izlemsi viņu apciemot.

Austris ir atstājis dziļu nospiedumu cilvēkos, un katram no viņiem ir savs Austris Grasis. Šis ir manējais. Mans Austris. Paldies viņam, ka ļāva iet sev blakus!”

Ja saietā esi pirmoreiz

Kurš saiets tev šis jau ir? Šādu jautājumu šonedēļ dzirdēsi un uzdosi vēl un vēlreiz. Kādam šis ir trīsdesmitais, kādam – trešais vai divpadsmitais. Tikmēr īpaša vērtība ir ļaudis, kam Strenči ir pirmais saiets, jo tas apliecina, ka 3x3 saime top plašāka. Paldies, ka esi šeit! Lūk, daži ieteikumi, lai tu iespējami ātri iejustos.

Starp savējiem. Iespējams, sākumā liksies, ka te visi cits citu pazīst un jūtas kā uz labi iebraukta pļostas, tikai tu stāvi upes krastā un brīnies. Zini, arī viņi reiz 3x3 saietā bijuši pirmoreiz un ir piedzīvojuši to pašu, ko šodien tu. Pieredze rāda: pirmās dienas vakarā un otrās dienas rītā mēdz būt sajūta, ka nekas nepatīk, jo neko nesaproti. Redzēsi, drīz būs kopīgi darbi un sarunas, un arī tu iejutīsies kopīgas airēšanas ritmā.

Sakām viens otram tu. Mazs vai vecs, jauns vai sirms galvu, saietos viens otram saka tu – kā mājās mammai, tētim, omei, bērniem vai mazbērniem. Ja mēle neklausā, piedraudi, ka dabū ar airi!

Vārda karte. Kā no rīta mosties, tā vārda karte lai ir ar tevi līdz pat naktsmīram. Ir redzēts, ka dežurants, kas pirms ēdienreizes pārbauda vārda kartes, bez tās pie galda netaisīti pat māti vai tēvu.

Ievirzes. Tā 3x3 dēvē rīta, pēcpusdienas un pievakares nodarbības rokām un

galvai. Rīta un pēcpusdienas ievirzēm vadītāji izveidojuši plānu visai nedēļai, tamdēļ nevajadzētu staigāt no vienas uz otru, meklējot istabai piekto stūri. Ja tomēr jau pirmajā dienā secini, ka šī ievirze nepavisam nav tas ko cerēji, vēsu prātu padomā un dodies uz citu. Savukārt pievakares ievirzes gan vari mainīt ik dienu.

Ēdienreizes. Nāc stingri laikā un ikreiz mēģini apsēsties līdzās citiem cilvēkiem – tā ir lieliska iespēja iepazīties, parunāties un atrast jaunus draugus. Sākt ēst var tikai tad, kad kopīgi nodziedāta galda dziesma. Tikmēr promiešanai citi nav jāgaida – kurš paēdis un pateicis paldies, tas ceļas no galda un dodas prom.

Avīze. Tā iznāks ik vakaru ap vakariņu laiku. Katrai ģimenei tiks viens avīzes eksemplārs, tāpēc būtu labi, ja savā starpā sarunāsi, kurš no ģimenes to paņems. Avīze būs pieejama arī 3x3 mājaslapā.

Vakara dziesma. Pēc vakara pasākuma tā norises vietā visi sastājas lielā aplī un sadodas rokās – labo roku liek pāri kreisajai un dzied: “Šķiramies mēs, ļautiņi”. Pēc dziesmas viens otram vēl arlabunakti un dodas, kurp nu ved vakara ceļi.

Danči. Katru vakaru 3x3 notiek danči – vispirms mazie danči tiem, kam vēl nav 13 gadi, pēc tam – lielie. Ej uz dančiem

arī tad, ja nekad nav dejots vai abas kājas kreisās. Redzēsi – sapratīsi, iemācīsies un jau otrajā trešajā vakarā dancosi kā prieks. Danči beidzas ar Zagli. Tā ir dejaarotaļa, kurā puīši ķer meitas un uzvar pēdējais plāniņa vidū palikušais pāris. Vienvakar būs arī Meitu zaglis, kur meitas ķers puīšus.

Nīkšana. Noteikti aizej arī uz vakara, bet patiesībā – nakts daļu, ko 3x3 ierasti vērtē par nīkšanu. Kad bērni nolikti gulēt, pieaugušie pie alus kausa vai tējas krūzes parunājas, triec jokus, dzied, spēlē kādu mūzikas instrumentu, dažreiz arī danco. Dažkārt šī vēlā vakara sadaļa iestiepjas līdz pat rīta gaismai – ak, cik būs žēl, ka nogulēji!

Brīvais mikrofons. Ceturtdienas vakarā notiks saieta dalībnieku koncerts ar domu: kā es māku, tā es maunu. Uz skatuves runāt, dziedāt un dejot kāpj arī tie, kas to nekad nav darījuši, jo 3x3 skatītāji ir ļoti iedrošinoši. Brīvajam mikrofonam būs jāpiesakās, bet, ja dūša rodas tikai koncerta laikā, – arī nekas nav nokavēts.

Daudzinājums. Saieta emocionālākais un svinīgākais brīdis būs piektdienas vakara uguns rituāls kopības amata daudzināšanai. Sievas un meitas pirms tam atrod strēķīti, lai savītu vainagus un ar tiem rotātos. Ja līdzī ir tautastērps vai citas goda drānas – būs īstais brīdis tās uzvilkt. Ja šķiet, ka nekā piemērota nav, velc saieta kreklu kopā ar to, kas izskatās svinīgš.

Noslēguma izstāde un koncerts. Sestdien notiks Strenču 3x3 saieta noslēguma izstāde un koncerts, kuros ieviržu dalībnieki dižosies ar nedēļas veikumu – arī tu rādīsi, ko paguvi izdarīt, un brīnīsies, ko spējuši citi. Uz koncertu sabrauc arī 3x3 ļaudis, kas nav šī saieta dalībnieki.

Draudzējies! Viens no 3x3 mērķiem ir sekmēt latviskās draudzības, tāpēc droši ej klāt, jautā un runājies. Ikvienam, kas 3x3 jau ir kā mēbele, priecājas par katru, kas saietā pirmoreiz, tamdēļ uzreiz pados roku, lai tu te justos labi un mēs atkal tiktos citu gad.

PASAULES LATVIEŠU 3x3 SAIETI LATVIJĀ 1990 - 2026

Strenču 3x3 karte

